

Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών ,Θεσσαλονίκη 19-20 Ιανουαρίου 2017

Επιμορφωτικό Σεμινάριο Δικαστικών Λειτουργιών με θέμα:

«ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ-ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ.ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΑΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ»

Εισήγηση: «Τυπικά και ουσιαστικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εξέταση των υποθέσεων ασύλου από τις οικείες επιτροπές»

Εισηγήτρια : Αγγελική Παπαπαναγιώτου –Λέζα

Εφέτης Δ.Δ

A. ΜΕΡΟΣ

1.Η Αρχή Προσφυγών και οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών

Με τον ν.3907/2011(Α 7) συνεστήθη η Αρχή Προσφυγών με αντικείμενο την εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών των αιτούντων διεθνή προστασία κατά των αποφάσεων (πρώτου βαθμού) της Υπηρεσίας Ασύλου, ως υπηρεσία υπαγόμενη στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη. Οι Δευτεροβάθμιες Επιτροπές Προσφυγών , που λειτουργούσαν στην Αρχή Προσφυγών αποτελούνταν από πρόσωπα, κυρίως νομικούς, με εξειδίκευση ή εμπειρία στο προσφυγικό δίκαιο ή στο δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή στο διεθνές δίκαιο¹.Με τον ν.4375/2016 (Α 51/3.4.2016, διόρθωση σφαλμάτων ΦΕΚ Α 57/6.4.2016),εκτός των άλλων νομοθετικών μεταβολών που επήλθαν, αναφορικά με την οργάνωση και την λειτουργία της Υπηρεσίας Ασύλου και το πλαίσιο οργάνωσης των «hotspots» , τροποποιήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο της Αρχής Προσφυγών και θεσμοθετήθηκε η διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια αυτής, ορίστηκε δε ότι υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Ειδικότερα, με το άρθρο 5 παρ.3 του ν.4375/2016 προβλέφθηκε η διενέργεια διαγωνισμού από Επιτροπή μη κρατικών υπαλλήλων (από τον Βοηθό Συνήγορο του Πολίτη ,ως Πρόεδρο ,από έναν Σύμβουλο του ΑΣΕΠ ως μέλος και από ένα μέλος του Διδακτικού Προσωπικού ΑΕΙ ,υποδεικνυόμενο από την Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες) για την επιλογή Ανεξάρτητων Προσώπων κύρους στις δευτεροβάθμιες Επιτροπές της Αρχής Προσφυγών πενταετούς θητείας .

¹ Άρθρο 3 ν.3907/2011

Ακολούθησε τον Ιούνιο του ίδιου έτους ο ν.4399/2016(Α 117/22.6.2016) ,με το άρθρο 86 του οποίου επήλθαν αλλαγές, όσον αφορά την σύνθεση των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών .Ειδικότερα ορίστηκαν τα εξής: Οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών λειτουργούν υπό τριμελή σύνθεση. Συγκροτούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών και αποτελούνται από: α. Δύο Δικαστικούς Λειτουργούς των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, που υποδεικνύονται, κατόπιν σχετικής αίτησής τους, από τον Γενικό Επίτροπο της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Για τον ορισμό των Δικαστικών Λειτουργών λαμβάνεται υπόψη και συνεκτιμάται ιδίως η γνώση και η εμπειρία στο προσφυγικό δίκαιο και το δίκαιο των αλλοδαπών, στο δίκαιο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή στο διεθνές δίκαιο, καθώς και η καλή γνώση ξένων γλωσσών, ιδίως δε της αγγλικής. β. Έναν Έλληνα πολίτη που κατέχει τίτλο σπουδών Α.Ε.Ι., νομικών, πολιτικών, ανθρωπιστικών ή κοινωνικών επιστημών με εμπειρία σε ζητήματα διεθνούς προστασίας ή προσφυγικού δικαίου ή μεταπτυχιακό στα ανωτέρω ζητήματα και διαθέτει πολύ καλή γνώση ξένων γλωσσών, ιδίως δε της αγγλικής και επιλέγεται σύμφωνα με τη διαδικασία επιλογής του παρόντος άρθρου. Το τρίτο μέλος υποδεικνύεται από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος εκ μέρους του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Ως Πρόεδρος της κάθε Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών ορίζεται ο αρχαιότερος των δύο (2) δικαστικών λειτουργών. Η θητεία των μελών των Επιτροπών είναι τριετής και μπορεί να ανανεωθεί μία (1) φορά σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία. Τα μέλη των Επιτροπών, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Το τρίτο μέλος των Επιτροπών συμβάλλεται με το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Κάθε άλλο ζήτημα που αφορά την εκτέλεση των καθηκόντων των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών διέπεται από τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής. Το τρίτο μέλος των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών υπάγεται στις πειθαρχικές διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., όπως ισχύει. Οι Δικαστικοί Λειτουργοί μέλη των Επιτροπών μπορούν να αντικαθίστανται από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης με την ίδια διαδικασία του διορισμού τους μετά από αίτησή τους.

2) Διαδικασία Εξέτασης ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών (άρθρο 62 ν.4375/2016 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 86 παρ. 16 του ν.4399/2016)

Κατά το άρθρο 61 του ν.4375/2016 (άρθρο 46 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ),δικαίωμα άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον της Αρχής Προσφυγών έχει ο αιτών άσυλο α. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή με την οποία ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας, καθώς και κατά της απόφασης με την οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας, κατά το μέρος που αφορά τη μη αναγνώριση αυτού ως πρόσφυγα, εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης. β. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία ή ως απαράδεκτη γ. Κατά της απόφασης που απορρίπτει αίτηση για να συνεχιστεί η εξέταση της υπόθεσης μετά από πράξη διακοπής . Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος .

3) Διαδικασία ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών (άρθρο 62 ν.4375/2016)

Η διαδικασία ενώπιον της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών είναι κατά κανόνα έγγραφη και η συζήτηση των προσφυγών διενεργείται με βάση τα στοιχεία του φακέλου. Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών καλεί υποχρεωτικά τον προσφεύγοντα σε προφορική ακρόαση όταν: α. με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας, β. ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης, γ. ο προσφεύγων υπέβαλε σοβαρά νέα στοιχεία που αφορούν σε ομιγενείς ισχυρισμούς, δ. η υπόθεση είναι ιδιαίτερα περίπλοκη.

Με την κατάθεση της προσφυγής η αρμόδια Αρχή Παραλαβής ενημερώνει αυθημερόν τον προσφεύγοντα για την ημερομηνία συζήτησής της. Εφόσον ακολουθείται διαδικασία συζήτησης της προσφυγής με προφορική ακρόαση, η Αρχή Προσφυγών καλεί τον προσφεύγοντα ενώπιον της αρμόδιας Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών. Ο προσφεύγων ενημερώνεται το αργότερο πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης, καθώς και για το δικαίωμά του να παρασταθεί αυτοπροσώπως, ή με τον δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιόν της, για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει

τυχόν διευκρινίσεις. Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται, με κάθε πρόσφορο μέσο σχετικώς και η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις της για καθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές με κάθε λόγο πραγματικό μέρος. Η προφορική συζήτηση μπορεί να είναι δημόσια κατόπιν ρητής συναίνεσης του προσφεύγοντος. Ο Πρόεδρος της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών μπορεί να επιτρέψει την υποβολή υπομνημάτων από τους διαδίκους μέσα σε προθεσμία που τάσσεται από αυτόν για την ανάπτυξη όσων έχουν εκτεθεί κατά τη διαδικασία της προφορικής ακρόασης. Ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών μεριμνά για την επαρκή γραμματειακή υποστήριξη των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών, την παροχή κατάλληλης διερμηνείας και υπογράφει το έκθεμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον νόμο και τον Κανονισμό της Αρχής Προσφυγών. Η γραμματεία καταρτίζει για κάθε δικάσιμο έκθεμα, στο οποίο αναγράφονται οι προς συζήτηση υποθέσεις. Το έκθεμα αναρτάται έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων. Κατά τη συζήτηση της προσφυγής, η Επιτροπή εξετάζει τόσο τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης πράξης όσο και την ουσία της υπόθεσης και αποφαίνεται αιτιολογημένως επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του προσφεύγοντος. Η απόφαση επιδίδεται στον προσφεύγοντα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 40 του ν.4375/2016. Τέλος, κατά το άρθρο 64 (Άρθρο 47 της οδηγίας), οι αιτούντες διεθνή προστασία έχουν δικαίωμα άσκησης αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 3 του ν. 3068/2002 (Α' 274), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 49 του ν. 3900/2010 (Α' 13) και ισχύει. Αίτηση ακυρώσεως κατά των αποφάσεων των Επιτροπών Προσφυγών μπορεί να ασκηθεί και από τον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

4)Τί όργανα αποτελούν οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών;

Εξαρχής, υποστηρίξαμε ότι οι Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών αποτελούν διοικητικές Επιτροπές δικαιοδοτικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου επιτρεπτός κατά το Σύνταγμα μετέχουν σε αυτές εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί. Ηδη, με την ΣτΕ Ολ 2348/2017 κρίθηκε ότι «οι ως άνω Ανεξάρτητες Επιτροπές Προσφυγών δεν αποτελούν μεν δικαστήρια, κατά την έννοια του Συντάγματος (ούτε, κατά μείζονα λόγο, ειδικά διοικητικά δικαστήρια ή «δικαστικές επιτροπές», απαγορευόμενες κατά το Σύνταγμα – άρθρα 8 και 87, ερμηνευόμενα σε συνδυασμό με το άρθρο 20 παρ. 1, βλ. ΣτΕ Ολομ. 189/2007, 825/1998), συνιστούν όμως επιτροπές που ασκούν αρμοδιότητες δικαιοδοτικού χαρακτήρα κατά την έννοια της συνταγματικής διάταξης του άρθρου 89 παρ. 2 και, ως εκ τούτου, επιτρεπτός κατά το Σύνταγμα μετέχουν σε αυτές εν ενεργεία δικαστικοί λειτουργοί (πρβλ. ΣτΕ 3503/2009 Ολομ., Άρειος Πάγος 371/2013). Ο

δικαιοδοτικός χαρακτήρας των ασκουμένων από αυτές αρμοδιοτήτων δεν αναιρείται από το γεγονός ότι: α. οι πράξεις τους εκδίδονται επί ενδικοφανούς προσφυγής, β. οι πράξεις τους υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον των αρμοδίων διοικητικών δικαστηρίων, από τις αποφάσεις των οποίων παράγεται κατά το Σύνταγμα και το νόμο υποχρέωση συμμόρφωσης, γ. δεν προβλέπεται η απαγγελία των πράξεων των επιτροπών σε δημόσια συνεδρίαση, αλλά απλώς η επίδοσή τους στους αιτούντες διεθνή προστασία, δ. προβλέπεται η αντικατάσταση των δικαστικών λειτουργιών μελών των επιτροπών με την ίδια διαδικασία, μετά από αίτησή τους, ε. ο Διοικητικός Διευθυντής της Αρχής Προσφυγών διαθέτει ορισμένες αρμοδιότητες προς διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας τους, χωρίς όμως να ασκεί ιεραρχικό έλεγχο επί των ανεξάρτητων επιτροπών προσφυγών ή άλλη εξουσία άμεσης ή έμμεσης επέμβασης στην άσκηση του έργου τους, στ. ο Υπουργός δύναται, κατ' ενάσκηση της κανονιστικής οργανωτικής αρμοδιότητας που του παρέχει ο νόμος, να αυξήσει ή και να μειώσει τον αριθμό των επιτροπών, και ζ. η διαδικασία ενώπιον των επιτροπών είναι κατά κανόνα έγγραφη και δεν προβλέπεται δικαίωμα προφορικής ακρόασης των αιτούντων ενώπιον των επιτροπών, παρά μόνο υπό τους όρους του νόμου.

B ΜΕΡΟΣ

1) Προυποθέσεις αναγνώρισης πρόσφυγα –Ορισμός

Όπως είναι γνωστό, εν αρχή ην η σύμβαση της Γενεύης «περί της νομικής καταστάσεως των προσφύγων», η οποία κυρώθηκε με το ν.δ. 3989/1959 (Α' 209), όπως τροποποιήθηκε με το από 31-1-1967 Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης. Ο προσδιορισμός της έννοιας του πρόσφυγα δίνεται από την διεθνή αυτή σύμβαση, η οποία, μετά την κύρωσή της έχει, κατά το ελληνικό δίκαιο, υπερνομοθετική ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος (Σ.τ.Ε. 771/2007 επταμ., 3103/1997). Στον ορισμό αυτό παραπέμπει όπως είναι φυσικό η ελληνική νομοθεσία, η οποία στο άρθρο 2 περ. ε του π.δ. 141/2013 (Α' 226) ορίζει ότι: *«πρόσφυγας είναι ο αλλοδαπός ο οποίος συνεπεία βάσιμου φόβου δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, πολιτικών πεποιθήσεων ή συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα, βρίσκεται εκτός της χώρας της Ιθαγένειάς του και δεν μπορεί ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας ή ο ανιθαγενής ο οποίος, ευρισκόμενος εκτός της χώρας της προηγούμενης συνήθους διαμονής του για τους ίδιους προαναφερθέντες λόγους δεν μπορεί ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν ...»*. Στη σύμβαση της Γενεύης παραπέμπει και η κοινοτική νομοθεσία. Έτσι, στο προοίμιο της οδηγίας 2004/83 (L 304), αναφέρεται ότι : *«(3) Η*

σύμβαση της Γενεύης και το σχετικό πρωτόκολλο αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού καθεστώτος για την προστασία των προσφύγων», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 2005/85 (L 326): «... στ) "πρόσφυγας": ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 1 της σύμβασης της Γενεύης, όπως καθορίστηκε στην οδηγία 2004/83/ΕΚ ...».

Περαιτέρω, όπως γίνεται παγίως δεκτό από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Σύμβαση της Γενεύης αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού συστήματος για την προστασία των προσφύγων και οι διατάξεις των οδηγιών που συγκροτούν το Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου, όπως, μεταξύ άλλων, οι οδηγίες 2011/95/ΕΚ και 2013/32/ΕΕ σχετικά με τις προϋποθέσεις χορηγήσεως του καθεστώτος του πρόσφυγα και εν γένει διεθνούς προστασίας, το περιεχόμενο του καθεστώτος αυτού και τις ακολουθητέες διαδικασίες, θεσπίσθηκαν με σκοπό τη διευκόλυνση των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών κατά την εφαρμογή της Συμβάσεως αυτής έχοντας ως βάση κοινές έννοιες και κοινά κριτήρια. Οι διατάξεις των ως άνω οδηγιών πρέπει, ως εκ τούτου, να ερμηνεύονται συμπληρωματικά η μία προς την άλλη, υπό το πρίσμα της όλης οικονομίας και του σκοπού τους, σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης και τις λοιπές σχετικές «συναφείς» διεθνείς συμβάσεις, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 78 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Κατά την ερμηνεία αυτή θα πρέπει επίσης να γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρβλ. Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης - ΔΕΕ - αποφάσεις της 8.5.2014, C-199/12 έως C-201/12, X και λοιποί, σκέψεις 39 και 40, και της 26.2.2015, C-472/13, Shepherd, σκέψεις 22 και 23). Τα κράτη μέλη οφείλουν όχι μόνο να ερμηνεύουν το εθνικό δίκαιό τους κατά τρόπο σύμφωνο με το δίκαιο της Ένωσης, αλλά και να μεριμνούν ώστε να μην στηρίζονται σε ερμηνεία αντίθετη προς τα θεμελιώδη δικαιώματα που προασπίζει η έννομη τάξη της Ένωσης ή προς τις λοιπές γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης (βλ. ΣτΕ Ολ 2348/2017 σκ 13, απόφαση ΔΕΕ της 21.12.2011, C-411/10 και C-439/10, N.S. και λοιποί, σκέψη 77).

2) Απαιτούμενες προϋποθέσεις

Α) Το στοιχείο του βάσιμου και δικαιολογημένου φόβου δίωξης

Η φράση «βάσιμος και δικαιολογημένος φόβος δίωξης» είναι το στοιχείο-κλειδί για τον ορισμό του πρόσφυγα. Αν και η έκφραση «βάσιμος και δικαιολογημένος φόβος» περιλαμβάνει δύο στοιχεία, ένα υποκειμενικό (φόβος) και ένα αντικειμενικό (βάσιμος και δικαιολογημένος), αυτά θα πρέπει να αξιολογηθούν μαζί.

Το πρώτο (υποκειμενικό) αναφέρεται στην κατάσταση του θυμικού του υποκειμένου και επικεντρώνει στην αντίληψη του ίδιου του προσώπου σχετικά με τον κίνδυνο που διατρέχει κατά την επιστροφή στη χώρα καταγωγής του. Το δεύτερο(αντικειμενικό) αναφέρεται στην προϋπόθεση ενός φόβου με έλλογη και πραγματική βάση. Καθοριστικής σημασίας είναι η συνδρομή του αντικειμενικού στοιχείου, διότι «ολοφάνερα, σκοπός της Σύμβασης δεν είναι να κατευναστούν προσωπικοί φόβοι που παρουσιάζονται στο μυαλό των ανθρώπων, αλλά να διευκολυνθεί η παροχή προστασίας σε όποιον την έχει πραγματικά ανάγκη»²

B) Αξιολόγηση του φόβου

Σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση του κινδύνου πραγμάτωσης του φόβου, δηλαδή το κατά πόσο ο αιτών άσυλο νιώθει φόβο δικαιολογημένο από τις περιστάσεις, χρησιμοποιείται το κριτήριο της «εύλογης πιθανότητας». Αυτό σημαίνει πως το ερώτημα που τίθεται είναι, εάν, με βάση τα δεδομένα στοιχεία από την αφήγηση του αιτούντος και τις πηγές³, «στοιχειοθετείται ένας κίνδυνος δίωξης που θα προκαλούσε σε ένα έλλογο πρόσωπο, υπό τις συνθήκες που βίωσε ο αιτών, την απόφαση να αρνηθεί ως ανεπαρκή κάθε προστασία που μπορεί να του παρέχει η χώρα καταγωγής του»⁴

Γ)Έλεγχος αξιοπιστίας

Η αξιοπιστία της αφήγησης του αιτούντος διεθνή προστασία κρίνεται τόσο στην εσωτερική όσο και στην εξωτερική της διάσταση. Η πρώτη αφορά στη συνοχή και σαφήνεια των προβαλλόμενων ισχυρισμών, καθώς και στη δυνατότητά αυτού να αναφερθεί σε λεπτομέρειες, ενώ η δεύτερη αφορά στη διασταύρωση των στοιχείων που επικαλείται με πληροφορίες από τις πηγές.

Εάν πλήττεται από την αρχή η αξιοπιστία του αιτούντος διεθνή προστασία δημιουργούνται δηλαδή από την αρχή εύλογες αμφιβολίες για την αξιοπιστία αυτού (η αφήγησή του είναι αντιφατική ,αόριστη ,μη ευλογοφανής) στην περίπτωση αυτή, κατά την γνώμη μας, παρέλκει η εξέταση των λοιπών προϋποθέσεων χαρακτηρισμού του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα δηλαδή αν ο φόβος του είναι βάσιμος και δικαιολογημένος ,αν υφίσταται πράξη δίωξης

² John Vrachnas κ.λ.π., *Migration and refugee law*, Cambridge University Press, Cambridge/New York 2005, σ. 257

³ Όπως, Refworld .org,EASO, Human Rights Watch ,ecoi.net

⁴ James Hathaway, *The law of refugee status*, Butterworths, Toronto/Vancouver 1991, σ. 80.

Δ)Εφόσον κρίνεται αξιόπιστος –εξεταστέα η σύνδεση φόβου με την πράξη δίωξης που υποστηρίζει ότι θα υποστεί . Τι συνιστά πράξη δίωξης ; (βλ. Αρθρο 9 π.δ 141/13- άρθρο 9 οδηγίας 2011/95/ΕΕ)

Κύριο γνώρισμα της πράξης δίωξης είναι η «σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων», ιδίως αυτών που είναι μη δεκτικά εξαιρέσεως ,όπως το δικαίωμα στη ζωή, το δικαίωμα να μην υποβληθεί σε βασανιστήρια, ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση, το δικαίωμα να μην περιοχθεί σε κατάσταση δουλείας, καθώς και το δικαίωμα να μην συλληφθεί ή κρατηθεί αυθαιρέτως. Η βαναυσότητα αυτών των πράξεων έχει αφ εαυτής σοβαρό και ανεπανόρθωτο χαρακτήρα. Επίσης,δίωξη μπορεί να αποτελεί η σώρευση διαφόρων μέτρων ,συμπεριλαμβανομένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων ,η οποία να είναι αρκούντως σοβαρή ⁵Ακόμη,πράξεις δίωξης μπορούν να συνιστούν «Πράξεις σωματικής, ψυχολογικής βίας», « νομοθετικά , διοικητικά, αστυνομικά, δικαστικά μέτρα που ενέχουν διακρίσεις αφεαυτά ή εφαρμόζονται κατά τρόπο που ενέχει διακρίσεις Δεν αρκεί, πάντως, απλώς να συντρέχει το στοιχείο της «διάκρισης». Θα πρέπει επιπλέον, η διάκριση αυτή να είναι τόσο σοβαρή και επαναλαμβανόμενη ώστε να περιορίζεται σημαντικά η απόλαυση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για να μπορούν να θεωρηθούν διώξεις⁶. Η νόμιμη ποινική δίωξη αφεαυτή δεν συνιστά πράξη δίωξης που να δικαιολογεί την αναγνώριση κάποιου ως πρόσφυγα, όταν αυτή σχετίζεται με παραβατική, εγκληματική συμπεριφορά του αιτούντος. Εντούτοις μπορεί να αποτελέσει «πράξη δίωξης», όταν η ποινή είναι υπέρμετρα δυσανάλογη ή μεροληπτική, ή όταν ο αιτών

⁵ Εν προκειμένω, αυτός απουσιάζει από την Μαυριτανία περίπου 23 έτη ,ελλείπουν οι όποιοι δεσμοί με την χώρα αυτή (οικογενειακοί , κοινωνικοί ,οικονομικοί) και ως εκ τούτου υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να αντιμετωπίσει πρόβλημα στην χορήγηση των εγγράφων ιθαγένειας και ταυτότητας ,στοιχεία αναγκαία για την δυνατότητα άσκησης των πολιτικών ,ατομικών και κοινωνικών του δικαιωμάτων. Υπό τις συγκεκριμένες αυτές συνθήκες , οι ως άνω παραβιάσεις των δικαιωμάτων του προσφεύγοντος ,εάν εκτιμηθούν στην σώρευσή τους, συνιστούν διωκτικές πράξεις σε βάρος του εξ αιτίας της φυλετικής του καταγωγής . Ως εκ τούτου η Επιτροπή κρίνει ότι πληρούται και το στοιχείο της δίωξης .

⁶ Η αναφορά της προσφεύγουσας γενικά στην αντιμετώπιση των Ρομά στην Αλβανία ως ομάδα που υφίσταται διακρίσεις ,χωρίς αυτή να αναφέρεται σε συγκεκριμένες πράξεις και μέτρα σε βάρος της , ώστε να κριθεί αν πράγματι το μέτρο διάκρισης καταλήγει σε συνέπειες ουσιωδώς επιζήμιου χαρακτήρα για το πρόσωπό της προβάλλεται αορίστως .

στερείται των ενδίκων μέσων. Επίσης, η ποινική δίωξη που σχετίζεται με την μη εκπλήρωση στρατιωτικών υποχρεώσεων, τότε μόνο μπορεί να θεωρηθεί δίωξη: όταν κατά την στρατιωτική θητεία, ο αιτών θα ήταν αναγκασμένος να προβεί σε πράξεις που συνιστούν εγκλήματα πολέμου ή εγκλήματα κατά της ειρήνης και κατά της ανθρωπότητας.

Ως προς αυτό το κριτήριο, εφαρμόζονται συνδυαστικά οι διεθνείς συμβάσεις για τα δικαιώματα του ανθρώπου. Στο σημείο αυτό καθίσταται αναπόφευκτη η επίδραση της ΕΣΔΑ και της νομολογίας του Δικαστηρίου. Επιπλέον, εφαρμόζονται και άλλες ειδικότερες συμβάσεις, όπως η Σύμβαση του 1979 για την καταπολέμηση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών και η Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού.

Ως προς τη δίωξη, θα πρέπει να επισημανθεί ότι αυτή μπορεί να μην προέρχεται από κρατικό φορέα, αλλά να διεξάγεται από ιδιωτικό δρώντα (άρθρο 6 Οδηγία 2004/83/EK του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004 και ΣτΕ 2232/2005 [Τμήμα Δ']). Στην περίπτωση του ιδιωτικού φορέα δίωξης, πρέπει για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα να εκτιμάται η προθυμία και η πραγματική δυνατότητα των κρατικών αρχών να παρέχουν προστασία στο διωκόμενο πρόσωπο. Η αξιολόγηση της κρατικής προστασίας δεν γίνεται με ιδανικά μέτρα «καμία χώρα δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι όλοι οι πολίτες της σε κάθε περίπτωση θα είναι προστατευμένοι από τη βία. Ο βαθμός της κρατικής προστασίας που απαιτείται προσδιορίζεται από τα διεθνή δεδομένα. Μια χώρα έχει καθήκον να λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα για την προστασία της ζωής και της ασφάλειας των πολιτών της, πράγμα που περιλαμβάνει ένα οργανωμένο σύστημα ποινικού δικαίου, και ένα εύλογα αποτελεσματικό σύστημα αμερόληπτης αστυνομικής δύναμης και δικαιοσύνης»⁷

Ε) Λόγοι δίωξης (άρθρο 10 π.δ 141/2013 –άρθρο 10 οδηγίας της 2011/95/ΕΕ)

Οι λόγοι δίωξης μπορεί να αφορούν στη φυλή, τη θρησκεία, την ιθαγένεια, τις πολιτικές πεποιθήσεις ή την ιδιότητα του πρόσφυγα ως μέλος ιδιαίτερης κοινωνικής ομάδας. Το άρθρο 10 διευκρινίζει και εξειδικεύει τις έννοιες αυτές, αναφέροντας κάποια ενδεικτικά στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, κατά τον καθορισμό των κρίσιμων εννοιών. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται πως, για την αξιολόγηση του βασίμου του φόβου του αιτούντος ότι θα υποστεί δίωξη, είναι αδιάφορο το αν ο αιτών χαρακτηρίζεται

⁷ John Vrachnas κλπ., *Migration and Refugee Law*, Cambridge University Press, New York 2005, σ. 253).

πράγματι από το φυλετικό, θρησκευτικό, εθνικό, κοινωνικό ή πολιτικό στοιχείο το οποίο προκαλεί τη δίωξη. Σημασία έχει το χαρακτηριστικό αυτό να του αποδίδεται από το δράστη της δίωξης.

Z) Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ πράξεων και λόγων δίωξης (άρ.9 παρ.3 π.δ 141/2013)

Οι πράξεις δίωξης πρέπει να έχουν ως αιτία τους λόγους δίωξης

H) Ρήτρες αποκλεισμού (άρθρο 12 του π.δ 141/2013)

Η σύμβαση της Γενεύης στο άρθρο 1ΣΤ ορίζει ότι οι διατάξεις της δεν εφαρμόζονται *«επί προσώπων δια τα οποία υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστεύη τις ότι:*
α) έχουν διαπράξει έγκλημα κατά της ειρήνης, έγκλημα πολέμου, ή έγκλημα κατά της ανθρωπότητας εν τη εννοία των διεθνών συμφωνιών αίτινες συνήφθησαν επί σκοπών αντιμετώπισεως των αδικημάτων τούτων. β) έχουν διαπράξει σοβαρόν αδίκημα του κοινού ποινικού δικαίου ευρισκόμενα εκτός της χώρας της εισδοχής πριν ή γίνουν ταύτα δεκτά ως πρόσφυγες υπό της χώρας ταύτης. γ) είναι ένοχα ενεργειών αντιθέτων προς τους σκοπούς και τας αρχάς των Ηνωμένων Εθνών». Οι λόγοι αυτοί επαναλαμβάνονται και στο άρθρο 12 του π.δ. 141/2013, που αποδίδει την οδ. 2011/95/ΕΕ. Υπάρχει βέβαια η περίπτωση η πολιτική δράση να συνδυάζεται με κάποιο αδίκημα ποινικώς κολάσιμο. Με την ΣΤΕ 2397/2010 η υπόθεση αναπέμφθηκε στη διοίκηση για να εξετάσει ειδικώς και να αιτιολογήσει συγκεκριμένα εάν συντρέχει στο πρόσωπο του αιτούντος ρήτρα αποκλεισμού εν όψει και της φύσεως της πράξεως που τέλεσε (εν προκειμένω επίθεση με χειροβομβίδα κατά περιπολικού της αστυνομίας). Ειδικότερα κρίθηκε ότι *«Το γεγονός ότι ο ενδιαφερόμενος διώκεται στην πατρίδα του για παράβαση νόμου που καθιστά αδιακρίτως αξιόποινη ορισμένη συμπεριφορά («νόμος γενικής εφαρμογής»), δεν αποκλείει άνευ ετέρου την αναγνώρισή του ως πρόσφυγα, εφόσον και στην περίπτωση αυτή, υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις, η δίωξη μπορεί να συνδέεται με λόγο προβλεπόμενο από την Σύμβαση της Γενεύης».*

Θ) Αποδεικτική διαδικασία

Είναι προφανές ότι τα ζητήματα της αποδείξεως θέτουν ακανθώδη θέματα. Στις αγγλοσαξωνικές χώρες παρατηρείται ότι συχνά δεν γίνεται λόγος για κανόνες αποδείξεως, αλλά για κανόνες και μηχανισμούς ελέγχου της αξιοπιστίας του αιτούντος διεθνή προστασία (credibility determination ή assessment). Τι πρέπει λοιπόν να προσκομίσει ενώπιον της διοικήσεως όταν θα υποβάλει το αίτημά του να του παρασχεθεί άσυλο;

Σύμφωνα με τη νομολογία, πρέπει να είναι σε θέση να διατυπώσει μια ιστορία συνεκτική, χωρίς αντιφάσεις και χάσματα, από την οποία να προκύπτει ότι κινδυνεύει για τους λόγους που προαναφέρθηκαν. Όπως νομολογείται: « ... ο αλλοδαπός ... οφείλει να εκθέσει στη Διοίκηση με στοιχειώδη σαφήνεια τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που του προκαλούν, κατά τρόπο αντικειμενικώς δικαιολογημένο, φόβο δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξης ή πολιτικών πεποιθήσεων» (Σ.τ.Ε. 1808, 1745, 1647/2010). Εξ άλλου, « ... η Διοίκηση οφείλει να προβεί σε κρίση περί του εάν τα εν λόγω περιστατικά δικαιολογούν φόβο διώξεως για έναν από τους μνημονευόμενους στη Σύμβαση της Γενεύης λόγους, η κρίση δε αυτή πρέπει να χωρεί λαμβανομένων υπ' όψη και των συνθηκών που επικρατούν τη χώρα του ενδιαφερομένου» (Σ.τ.Ε. 418/2010). Περαιτέρω, η νομολογία δέχεται, ότι ναι μεν ο ενδιαφερόμενος δεν είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει «τυπικά αποδεικτικά στοιχεία», πλην είναι υποχρεωμένος να «ισχυρισθεί συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά ικανά να στοιχειοθετήσουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής του» στο καθεστώς του πρόσφυγα. Στο π.δ. 141/2013 στο άρθρο 4 παρ. 5 ορίζεται ότι «Όταν τα στοιχεία των δηλώσεων του αιτούντος δεν τεκμηριώνονται με έγγραφα ή άλλες αποδείξεις, τα στοιχεία αυτά δεν χρειάζονται επιβεβαίωση, όταν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι: α) ο αιτών έχει καταβάλει πραγματική προσπάθεια να τεκμηριώσει την αίτησή του, β) ο αιτών έχει υποβάλει όλα τα συναφή στοιχεία, τα οποία διαθέτει και έχει δώσει ικανοποιητική εξήγηση για την τυχόν έλλειψη άλλων λυσιτελών στοιχείων, γ) οι δηλώσεις του θεωρούνται συνεπείς και ευλογοφανείς και δεν έρχονται σε αντίθεση με διαθέσιμα ειδικά και γενικά στοιχεία που αφορούν την περίπτωσή του, δ) αιτήθηκε την παροχή διεθνούς προστασίας το ταχύτερο δυνατό, εκτός αν προβάλει βάσιμο λόγο που τον εμπόδισε να το πράξει, ε) η γενική αξιοπιστία του αιτούντος είναι θεμελιωμένη. Σε κάθε περίπτωση ισχύει το ευεργέτημα της αμφιβολίας».

Γ) Αναγνώριση προσώπου ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας (άρθρο 15 π.δ 141/2013)

Η επικουρική προστασία αποτελεί συμπληρωματική μορφή διεθνούς προστασίας που θεσπίστηκε από τον ενωσιακό νομοθέτη για να χορηγείται προστασία σε εκείνους τους πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, οι οποίοι αναγκάζονται να διαφεύγουν ή να διαμένουν εκτός της χώρας καταγωγής / συνήθους διαμονής τους εξαιτίας απειλών που στρέφονται κατά της ζωής τους, της ασφάλειας ή της ελευθερίας τους, για λόγους αδιάκριτης βίας, που ανακύπτουν συνήθως σε καταστάσεις ένοπλων συγκρούσεων και οι οποίοι δε μπορούν να υπαχθούν στο πεδίο εφαρμογής της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για τους πρόσφυγες. Η Ένωση προέβη στη θεσμοθέτηση αυτής της μορφής διεθνούς προστασίας και στην αποτύπωση των

προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται, ούτως ώστε ένας πολίτης τρίτης χώρας να υποπίπτει στο νομοτυπικό κανόνα της έννοιας της επικουρικής προστασίας επειδή σε πολλές περιπτώσεις πολίτες τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, των οποίων η ζωή και η ασφάλεια εγκυμονούσε κινδύνους στη χώρα καταγωγής ή συνήθους διαμονής και οι οποίοι ζητούσαν άσυλο σε στα κράτη μέλη της Ένωσης, δε μπορούσαν να καλυφθούν από τη Σύμβαση της Γενεύης.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. (η) του ΠΔ 113/2013, πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία είναι, με την επιφύλαξη του άρθρου 17 του ΠΔ 141/2013, ο αλλοδαπός ή ο ανιθαγενής που δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί ως πρόσφυγας, αλλά στο πρόσωπό του συντρέχουν ουσιώδεις λόγοι από τους οποίους προκύπτει ότι αν επιστρέψει στη χώρα της καταγωγής του ή, στην περίπτωση ανιθαγενούς, στη χώρα της προηγούμενης συνήθους διαμονής του, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του άρθρου 15 του ΠΔ 141/2013 και που δε μπορεί ή λόγω του κινδύνου αυτού δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της εν λόγω χώρας». Περαιτέρω, δυνάμει του άρθρου 15 του ΠΔ 141/2013, «η σοβαρή βλάβη συνίσταται σε: α) θανατική ποινή ή εκτέλεση, ή β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή γ) σοβαρή προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω βίας ασκούμενης αδιακρίτως σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης.

Αναφορικά με τον κίνδυνο απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, γίνεται αποδεκτό ότι η ερμηνεία του άρθρου 15 στοιχ. (β) του ΠΔ 141/2013 πρέπει να γίνεται σε συνδυασμό με το άρθρο 3 της ΕΣΔΑ (ΔΕΕ, Meki Elgafaji και Noor Elgafaji κατά Staats secretaris van Justitie, Υπόθεση C-465/07, 17 Φεβρουαρίου 2009, παρ. 28). Η έννοια της απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης πρέπει να ερμηνεύεται ως μια μεταχείριση «που κατάφωρα εξευτελίζει το άτομο και το ωθεί να ενεργήσει ενάντια στη θέληση και τη συνείδησή του» [βλ. F. Sudre, *Droit européen international des droits de l'homme*, PUF, 2005, σελ. 287]. Ενόψει των συμπερασμάτων αυτών, γίνεται δεκτό ότι το ζήτημα της εξευτελιστικής μεταχείρισης θα μπορούσε να τεθεί σε περιπτώσεις όπου, ενώ το άτομο βρίσκεται αντιμέτωπο με μια κατάσταση μη συμβατή με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αντιμετωπίζει παράλληλα την πλήρη κρατική αδιαφορία [ΕΔΔΑ, Budina κατά Ρωσία, 18 Ιουνίου 2009]. Καθότι, όπως άλλωστε έχει κρίνει το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, παρότι η ευρωπαϊκή Σύμβαση «δεν εγγυάται τα κοινωνικο-οικονομικά δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων σε δωρεάν στέγαση, εργασία, δωρεάν ιατρική περίθαλψη ή οικονομική ενίσχυση», οι συνθήκες διαβίωσης ενός ατόμου, σε περίπτωση που αγγίξουν ένα

κατώτατο επίπεδο εξαθλίωσης, μπορούν να ενταχθούν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ [ΕΔΔΑ, Ραντσένκο κατά Λεττονίας, 28 Οκτωβρίου 1999].

Τέλος, όσον αφορά την περίπτωση γ του άρθρου 15 του π.δ 141/2013 στην υπόθεση της 17.2.2009, Elgafaji (C-465/07) ερμηνεύτηκε ο όρος της σοβαρής και προσωπικής απειλής κατά της ζωής ή σωματικής ακεραιότητας αμάχου από βία “αδιακρίτως” ασκούμενη (άρθρο 15 στοιχείο γ προγενέστερης Οδηγίας 2004/83) καθόσον η τελευταία αυτή φράση του άρθρου της Οδηγίας δεν απαντάται στο άρθρο 3 της ΕΣΔΑ περί απαγόρευσης των βασανιστηρίων και ως εκ τούτου το Δικαστήριο την ερμήνευσε “αυτοτελώς” και όχι όπως ερμηνεύεται το άρ. 3 ΕΣΔΑ από το ΕΔΔΑ, “τηρουμένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως αυτά διασφαλίζονται από την ΕΣΔΑ”. Το συγκεκριμένο ζήτημα τέθηκε με αφορμή ένα ζεύγος Ιρακινών, εκ των οποίων ο σύζυγος εργαζόταν στην πατρίδα τους για μία βρετανική επιχείρηση. Όταν οι σύζυγοι απειλήθηκαν με θάνατο ως “συνεργάτες του εχθρού”, διέφυγαν στις Κάτω Χώρες, από όπου και ζήτησαν επικουρική προστασία. Η Οδηγία 2004/83 όριζε στην 26η αιτιολογική της σκέψη πως “οι κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται εν γένει ο πληθυσμός μίας χώρας δε συνιστούν συνήθως κάθε αυτοί προσωπική απειλή, που θα χαρακτηριζόταν ως σοβαρή βλάβη”. Παρόλα αυτά, το ΔΕΕ έκρινε πως η σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας του αιτούντος επικουρική προστασία δεν εξαρτάται υποχρεωτικά από την απόδειξη εκ μέρους του ότι η απειλή τον αφορά ειδικώς λόγω των χαρακτηριστικών της κατάστασής του. Η ύπαρξη της αναγκαίας απειλής μπορεί κατ’ εξαίρεση να θεωρηθεί αποδεδειγμένη, όταν η αδιακρίτως ασκούμενη βία στη χώρα του λόγω της ένοπλης σύρραξης είναι τόσο μεγάλη, ώστε, αν ο αιτών επιστρέψει στην πατρίδα του, και μόνο λόγω της παρουσίας του στο έδαφός της διατρέχει τον κίνδυνο να εκτεθεί στην εν λόγω απειλή.

Επίλογος

Το προσφυγικό ,μεταναστευτικό ζήτημα δεν αποτυπώνεται στο χαρτί ,ούτε οι λέξεις αρκούν να το περιγράψουν και τις περισσότερες φορές οι καταστάσεις μας υπερβαίνουν.

Η χώρα μας βρέθηκε πολλές φορές δίκαια ή άδικα στο στόχαστρο της οξείας κριτικής των Ευρωπαίων στα θέματα του προσφυγικού –μεταναστευτικού ζητήματος αναφορικά με τα θέματα διαχείρισης του εν λόγω ζητήματος.

Το δικαίωμα στο άσυλο είναι ένα ανθρώπινο δικαίωμα που αναγνωρίζεται από την Οικουμενική Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ,κατοχυρώνεται και στο Σύμφωνο του ΟΗΕ για τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα του 1966 ,όπως και στην

Σύμβαση του ΟΗΕ του 1984 κατά των βασανιστηρίων κλπ .Στην ΕΣΔΑ τα ζητήματα των προσφύγων όπως ελέχθη εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 αυτής ,ενώ στο ενωσιακό δίκαιο το δικαίωμα αυτό αποτυπώνεται στο άρθρο 18 του Χάρτη αλλά και στην διάταξη του άρθρου 78 παρ.1 της ΣΛΕΕ.

Η διαχρονική αξία της Σύμβασης της Γενεύης δυστυχώς επαληθεύεται καθημερινά με τον τραγικότερο τρόπο.Ανθρωπιστικές κρίσεις ,θρησκευτικές συγκρούσεις ,πόλεμοι ,ξεριζωμένοι άνθρωποι σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

Στο πλαίσιο αυτό ,η ευθύνη όλων ημών που ασχολούμεθα με τις υποθέσεις ασύλου είναι να εφαρμόσουμε και να εγγυηθούμε την διασφάλιση των βασικών αρχών και εγγυήσεων της διαδικασίας εξέτασης των αιτημάτων ασύλου κατά την διεθνή , ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία .

Σας ευχαριστώ

